

JAMES, JOHN (1872 - 1934), cyfarwyddwr addysg Morgannwg

Enw: John James
Dyddiad geni: 1872
Dyddiad marw: 1934
Rhiant: Mary James (née Thomas)
Rhiant: David James
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: cyfarwyddwr addysg Morgannwg
Maes gweithgaredd: Addysg
Awdur: Gwilym Arthur Jones

Mab ydoedd i David James, gweinidog (B) a'i wraig Mary, chwaer 'Myfyr Emlyn', y bardd-bregethwr. Bu ganddynt bedwar mab a phedair merch. Yr oedd yn frawd i Ddefynnog

Cafodd yrfa academaidd hynod ddisglair ar ôl gweithio mewn siop groser yn y Rhondda. Ac yntau ond yn 16 mlwydd oed aeth yn fyfyrwr (ar bwys ysgoloriaeth agored) i Goleg y Brifysgol, Caerdydd. Ar ôl ennill gradd dosbarth cyntaf Prifysgol Llundain yno, ymaelododd yng Ngholeg Balliol, Rhydychen, lle'r enillodd drachefn radd dosbarth cyntaf mewn mathemateg. Cymerodd radd ymchwil B.Sc., o'r un Brifysgol ac wedi treulio cyfnod fel myfyrwr ymchwil ym Mhrifysgol Erlangen yn yr Almaen dyfarnwyd iddo radd Ph.D. ym maes trydaneg.

Bu'n gyfarwyddwr addysg Morgannwg o 1903 i 1929. Gwnaeth lawer i hybu dysgu Cymraeg yn ysgolion Sir Forgannwg.

Awdur

Gwilym Arthur Jones, (1925 - 1998)

Dyddiad cyhoeddi: 1997

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

PDF Argraffu Cyfeirnod

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchfeyrdiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Evch i'n tudalen codi arian am ragor o wybodaeth.

Trannu

Arddull APA

x

Jones, G. A., (1997). JAMES, JOHN (1872 - 1934), cyfarwyddwr addysg Morgannwg. Y *Bywgraffiadur Cymreig*. Adferwyd 13 Tac 2024, o <https://bywgraffiadur.cymru/article/c5-JAME-JOH-1865>

Trannu

Preifatrwydd a Chwci
Hawlfraint
Y Prosiect
Cymorth
Cysylltu

LGC
NLW

LLYFRGEL
THE NATION

Ysgrifeddiadau
Llywodraeth Cymru
Copied by
Welsh Government